

Nr 20.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1928 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning av fullmäktiges i riksbanken framställning om årliga understöd åt vissa städerskor vid riksbankens huvudkontor.

I en till bankoutskottet avlåten, den 12 januari 1928 dagtecknad skrivelse hava fullmäktige i riksbanken gjort framställning om beredande av årliga understöd åt städerskorna vid huvudkontoret Johanna Katarina Bergström, Anna Kristina Carlsson, Elin Ljungberg och Josefina Albertina Olsson.

Av handlingarna i ärendet inhämtas beträffande ifrågavarande städerskor följande:

Johanna Katarina Bergström är född den 2 augusti 1863 och erhöll den 15 augusti 1907 anställning såsom städerska i riksbanken, vilken anställning hon fortfarande innehar. Till följd av i hög grad nedsatta kroppskrafter kan hon dock icke längre fullgöra sina åligganden. Hon lider nämligen, enligt företett läkarintyg, av ålderdomssvaghet och kronisk luftrörskatarr och måste därför numera anses vara oförmögen att genom arbete försörja sig.

Anna Kristina Carlsson, född Carlsson, är född den 25 april 1871 och antogs under år 1907 såsom städerska i riksbanken, vilken anställning hon fortfarande innehar, ehuru hon sedan någon tid tillbaka icke längre kan på ett tillfredsställande sätt fullgöra sina åligganden. Enligt företett läkarintyg lider hon av åderbräck, ischias och fetthjärta samt är för närvarande och torde även för framtiden vara oförmögen att arbeta. Hon är sedan den 5 juni 1924 änka efter bankvaktmästaren vid riksbankens huvudkontor Johan Carlsson samt uppbär efter honom från bankostatens änke- och pupillkassa pension med 606 kronor om året, varå dyrtidstillägg utgår. Enligt inhämtade upplysningar fanns icke någon behållning i boet efter mannen. Deras äktenskap var barnlöst.

Elin Ljungberg, född Olsdotter, är född den 2 augusti 1859 och anställdes den 22 oktober 1906 såsom städerska i riksbanken, vilken anställning hon fortfarande innehar. Hon kan emellertid icke längre utföra sitt arbete, då hon, på sätt framgår av företett läkarintyg, lider av ålderdomssvaghet och åderförkalkning, på grund varav hennes arbetsförmåga i mycket hög grad nedsatts och kan betraktas såsom varaktig, d. v. s. sannolikt för framtiden

Bihang till riksdagens protokoll 1928. 8 saml. 11 häft. (Nr 20—23.)

bestående. Med sin man, vilken sedan flera år tillbaka är intagen å ålderdomshem, har hon en gift dotter, vilken icke är i tillfälle att bidraga till moderns underhåll.

Josefina Albertina Olsson, född Friberg, är född den 14 juli 1875 och erhöll den 1 maj 1908 anställning såsom städerska i riksbanken. Emellertid hade hon redan tidigare, nämligen från våren år 1906 biträtt vice brandmästaren J. L. Johansson med städningsarbete inom bankens dåvarande lokaler vid Järntorget. Hon lider, enligt företett läkarintyg, av tarmkatarr och reumatisk värk och hennes arbetsförmåga är härigenom i hög grad nedsatt. Hon är sedan den 15 december 1902 änka efter arbetaren Erik Gustaf Olsson.

Avlöningen till envar av nämnda städerskor har, enligt vad utskottet inhämtat, under de senaste fem åren utgjort 90 kronor i månaden eller 1 080 kronor om året, varå icke utgått dyrtidstillägg.

Under hänvisning till sålunda angivna omständigheter hava *fullmäktige* i sin berörda skrivelse uttalat, att då samtliga ifrågavarande städerskor under en tid av omkring 20 år varit sysselsatta med städning och rengöringsarbete i riksbanken och numera till följd av iråkade sjukdomar icke längre vore i stånd att utföra detta arbete, fullmäktige ansåge skäligt, att de för sin återstående livstid bereddes något understöd från riksbanken.

Beträffande frågan om beredande av pension eller understöd åt personer, som stadigvarande varit sysselsatta med städning och rengöringsarbete hos riksdagens verk, hava fullmäktige erinrat, hurusom riksdagen vid flera tillfällen i princip erkänt det berättigade i att understöd lämnas åt en person, som under en längre tid därstädes utfört arbete av ifrågavarande slag, men hade riksdagen dock förbehållit sig prövning i varje särskilt fall. Senast 1926 års riksdag hade i anledning av framställningar från fullmäktige beviljat dylika understöd. I anslutning härtill hava fullmäktige hemställt, att bankoutskottet ville hos riksdagen åt sökandena utverka understöd till enahanda belopp, som då fastställts, eller alltså med 348 kronor till Anna Kristina Carlsson, som enligt vad ovan uppgivits åtnjuter pension efter sin man, och med 696 kronor till envar av de övriga, att utgå av riksbankens medel under deras återstående livstid, räknat från och med den 1 februari 1928.

Utskottet. I likhet med fullmäktige anser utskottet det skäligt, att ifrågavarande fyra städerskor, som samtliga under en tid av omkring 20 år varit i sådan egenkap anställda vid riksbanken och numera på grund av ålder och sjukdom synas vara ur stånd att längre utföra sina göromål, må under sin återstående livstid av riksbankens medel tilldelas årliga understöd. Beträffande storleken av dessa understöd har utskottet intet att erinra mot de av fullmäktige föreslagna beloppen, vilka överensstämma med vad som tidigare i liknande fall beviljats av riksdagen. Understöden torde böra utgå från och med månaden näst efter den, då vederbörande lämnar sin anställning i riksbankens tjänst.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av fullmäktiges i riksbanken förevarande framställning, må medgiva, att envar av städerskorna vid riksbankens huvudkontor Johanna Katarina Bergström, Elin Ljungberg, född Olsdotter, Josefina Albertina Olsson, född Friberg, och Anna Kristina Carlsson, född Carlsson, må från och med månaden näst efter den, varunder hon entledigas från sin anställning vid riksbanken, under sin återstående livstid av riksbankens medel uppbära årligt understöd, en var av Bergström, Ljungberg och Olsson med 696 kronor samt Carlsson med 348 kronor.

Stockholm den 8 mars 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Enhörning, Dalberg, Ström, P. A. Larsson* och *Bodin*;

från andra kammaren: herrar *Borggren, Winkler, Bäcklund, Lovén, Olsson* i Berg, *Kloo, Ryberg* och *Johansson* i Edsbyn.
